

KURJER WARSZAWSKI

D. 16. Lipca.
CZWARTEK.
ROK 1829.

N° 187

WSPOMNIENIA.
Obłężenie Gdańska
przez Krzyżaków
1463.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Dnia wczorajszego przy zakończeniu kursów rocznych, odbyło się publiczne posiedzenie tutejszego Królewskiego Uniwersytetu, na pamiętkę uczonych mężów, a mianowicie Polaków, w obecności dostojnych Władz rządowych i licznie zgromadzonej Publiczności. Na temże posiedzeniu, czytał Professor *Hube* rozprawę o pismach *Czechowicza*, i otrzymali oraz za najlepsze rozprawy nagrody i pochwały, iak następuję: 1) Za rozprawę z tematu zadanego przez Wydział Teologiczny: *X. Felix Truszczyński*, czteroletni Uczeń tegoż Wydziału; medal złoty mniejszy. 2) Za rozprawę z tematu zadanego przez Wydział Prawa i Administracji: *Leon Chlebowski* i *Hippolit Dyament*, pierwszy 4to, a 2gi 3cioletni Uczniowie tegoż Wydziału, medale złote mniejsze. 3) Za rozprawę z tematu zadanego przez Wydział Lekarski: *Jan Freyer*, Magister Filozofji, 5toletni Uczeń tegoż Wydziału, i *Adam Raciborski*, 2goletni Uczeń tegoż Wydziału, Medale złote większe, zaś *Michał Żelazowski*, 4toletni Uczeń tegoż samego Wydziału, medal złoty mniejszy. Za rozprawę z tematu naznaczonego przez Wydział Filozoficzny: *Wilhelm Olszański*, Magister Filozofji, Nauczyciel Warszawskiego Liceum, publiczną pochwałę. Za rozprawę z tematu zadanego przez Wydział nauk pięknych: *Stanisław Psarski*, 4toletni Uczeń Wydziału Prawa i Administracji, oraz *Józef Karol* dwóch imion *Jaślikowski*, 3cioletni Uczeń Wydziału Filozoficznego, medale złote mniejsze, zaś

Antoni Bukaty, 2goletni Uczeń Wydziału Prawa i Administracji, oraz Wydziału Filozoficznego, publiczną pochwałę.

Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. *JW. Heleny z Hra: Rostworowskich* Baronowej *Witzingerode* wczoraj odbyte zostało w Kościele OO. *Kapucynów*, w obec znakomitych Rodzin *XXłat Czartoryskich*, *Hr: Zamojskich*, *Hr: Potockich*, *Hr: Grabowskich*, *Hr: Małachowskich* i wielu innych. Celebrował *JW. JX. Gutkowski* Senator Biskup Podlaski, a czi godny Kaznodzieia Ojciec *Benjamin*, wymownie wymienił liczne przymioty które zdobyły Nieboszczkę.

Popis publiczny Uczniów Szkoły Woiewódzkiej *XX. Piliarów* przy ulicy Długiej, odbywać się będzie d. 20, 21 i 22 b. m. od wpół do 9tej zrana; na który Prześwintą Publicz: *X. Rektor* imieniem Instytutu zaprasza.

Kto czei starość, i z uszanowaniem spogląda na oblicze sędziwe, niech zwiedzi tę salę w tutejszym domu *Towarzystwa Dobroczynności* w której mają schronienie i doznają wszelkiej wygody, najstarsze Niewiasty, nie szczęściem zmaglone szukać wsparcia od łaskawych wspieraczów cierpiącej ludzkości. W tej sali mieści się takowych niewiast 24, a wiek ich razem zebrany, wynosi lat 2001. Najmłodsza ma lat 70, a najstarsza 105; jest to *Wiktoria Sawicka* urodzona w *Czersku*, Wdowa po 2ch Mężach; miała tylko jednego Syna; pamięć i przytomność umysłu dotąd ją nie opuściły, opowiada wiele szczegółów o dawnych czasach. Towarzyszką jej jest Nie-

wiasta która niedawno rozpoczęła setny rok życia.

Artykuł nadesłany.—Oslabiony na siłach, tak że trudnością było już dla mnie przejść najmniejszą odległość bez cudzej pomocy, po wzięciu kilkunastu *kąpielii żelaznych w Łazienkach przy ulicy Grzybówskiej*, czuję się teraz zupełnie wzmocnionym, a sądząc że może nie jednemu podobnie cierpiącemu zrobić tem doniesieniem przysługę, ośmielam się umieścić go w piśmie publicznem. — Obywatel z Sandonierskiego *Brzeski*.

Dzieje Polskie Joachim Lelewel potocznym sposobem opowiedział, do nich 12 krajoobrazów skreślił. Warszawa 1829, 12mo str: 332. Co tytuł opiewa, otem czytelnicy łatwo się z dzieła przekonają, że tak iest. Wrzeczy samej dołączony *Atlas* obejmuje kart niewielkich 12, ale wyraźnych, na pięknym białym papierze odcisniętych, ładnie ukolorowanych, wyobrażających w różnej postaci *Polskę i dawną i późniejszą i wielką i małą i szcześliwiejszą i znowu rosnącą.* Wszystko to pod jedną miarą czytowane bardzo jasno w oko wpadają. Tymi nadto mappami objęta iest zawsze cała okolica Polski. Od *Sztokholmu i Petersburga do Dunaju*, od *Magdeburgu i Berlina do Moskwy i Charkowa*, przeco wyobrażone są jako liczne przemiany, które na losy Polski wpływały. Do tych 12 kart iograficznych, dołączonych iest 3 tablice genealogicznych; 1, *Piastów*, 2, *Rusinów*, 3, *Jagiellonów i Królów Elekcyjnych*, tak, iż Elekcijni są z Jagiellońskiej krwi wyprowadzeni, równie jak 3 domy panujące, dziś Polskę posiadające. Sam text zajmuje 15 arkuszy 12mo drukiem wcale niedrobnym, czytym i do czytania wyraźnym. Powieść sama iest rzeczywiście potocznym stylem ułożona, obrocona do Dzieci. Traktuje ona dzieje wkrót-

kości, ale Autor obrał kilka powieści do obszerniejszego opowiedzenia, iako to: *Bolesława Wielkiego, Władysława Łokietka, Zygmunta i Stefana Batorego, Jana Kazimierza i Stanisława Augusta.* Gdzie tylko Autor poczyna obszerniej swą powieść rozwiać, tam zaraz zwraca uwagę na bardzo rozmaite rzeczy. Dowiesz się tam, kiedy nastąpił w Polsce Senat, kiedy Sejmy i Królowie Elekcijni, co zawadzało do związku *Litwy z Polską* i co ten związek ułatwiło, przyczyny potęgi i słabości tych narodów; ale razem dowiesz się kiedy *groch i kapusta* z iednego półmiska na osobne poszły, kiedy kominy w pokojach budowano, szyby do okien użyto, *głowy golić* poczęto, lokajów używać, o handlu, o strojach, o ludności, o urzędach o szkołach, o ceremonij pogrzebów Królewskich, o sposobie koronowania, obierania, o uczonych i BÓG wie nie oczym. Nakoniec iest tablica chronologiczna Królów Polskich z odesłaniem do paragrafów i kart gdzie onich w drukowanym dziele wspominae było. Nabyć można w Księgarniach Zawadzkiego i Węckiego, Gliksberga, Brzeziny, Sateblera, w Kantorze przy drukarni Gałczowskiego, w Składzie Ciechanowskiego. Cena całego dzieła wraz z Atlasami czyli 12 ukolorowanemi mappami zł. 6 gr. 20. Księgarze są uproszeni i przyrzekli, po tejże sprzedawać iak w Warszawie tak też i w Wilnie, w Krzemieńcu, we Lwowie, w Krakowie, w Kiiowie i po innych miejscach, gdzie iest na pisma Polskie odbył.

Jutro 747me ciągnięcie Loterji Liczbowej; stawki na to ciągnięcie, przyjmowane ieszcze będą w Kantorze Głównym punktualnie do godziny 12tej z południa.

Pełnia dziś, o godz: 4, min: 7, po południu.—Rano ciepła stopni 16. Wczoraj w południe 25.

W Łomży d. 21 z. m. odbył się uroczysty obrzęd *Sakramentu bierzmowania* w czasie bytności w tem mieście JW. IX. *Choromańskiego* Biskupa Suffragana Diecezji Augustowskiej. Miły i pocieszający dla serc pobożnych chrześcijan był widok, gdy niemordowany w służbie Kościoła Pasterz udzielał tego Sakramentu licznej Młodzieży Szkolnej, zochotą i najwyższą radością spieszącej, po odebraniu łask Niebieskich, iakie Sakrament ten zlewa na Synów Kościoła. Tklive to religijne uczucie bogobojnej młodzieży zapowiadające w niej przyszłą dla kraju pociechę, godnem się okazało Ojcowskiej troskliwości czcigodnego Pasterza, którego Cnoty oby w enotach młodych rodaków odrodzenie swoje znalazły!

Ciągłe dochodzą smutne wiadomości o znacznych szkodach przez burze i grad zrzadzonych ostatniego Czerwca i pierwszych dni bieżącego Lipca. Prócz ogłoszonej klęski w okolicach *Pułtusza* i *Wyszkowa*, znaczne ponieśli straty w zbożu i ogrodach Obywatele Obwodu Stanisławowskiego, tudzież około *Łowicza*, także i w *Radomskiem*, *Czerskiem* i innych.

Dziennik Petersburgski o pobycie N. PANA w *Kaliszu* tak donosi: »N. CESARZ i KRÓL w przecieżdzie z *Berlina* przyjeżdży został w *Kaliszu* przez swych Dostojnych Braci JJ. CC. MM. Wielkiego Xcia CESARZEWICZA i W. Xięcia MICHAŁA; zwiedził Korpus Kadetów w tem mieście; urządzenie tego instytutu w którym młodzież odbiera starowne wychowanie, stosowne do stanu iakiemu się poświęca, zasłużyło we wszystkich szczegółach na zadolenie MONARCHY, które oświadczył J. C. M. Wielkiemu Xięciu CESARZEWICZOWI, i Generałowi *Mycielskiemu* Dowódcy Korpusu Kadetów, iakoteż wszystkim tegoż Korpusu Officerom. N. PAN odbył rewją 2giej Bry-

gady, Dywizji Strzelców konnych zebranej pod *Kaliszem* i oświadczył zupełne zadolenie. N. PAN zezwolił aby MU przedstawiono liczne przedmioty rozmaitych rękodziełni tego Województwa. J. C. MOŚC widział z ukontentowaniem postęp przemysłu, szczególniej odznaczający się w tej części Jego Królestwa. — W *Łowiczu*, N. PAN odbył rewją 1szej Brygady Dywizji Strzelców konnych, oraz 1szej Baterji Artyllerji lekkiej konnej, iakoteż rezerwę Strzelców konnych. Całe to wojsko okazało się przed MONARCHĄ w dokładnem porządku i otrzymało zasłużoną pochwałę. Na całej drodze Lud zbierał się dla widzenia swego MONARCHY i witał z radośnem uczuciem. W *Kaliszu*, chociaź N. PAN przybył o północy, cała przestrzeń około domu w którym wysiadł, była napełniona Ludem wydającym okrzyki »Niech żyje Król nasz miłościwym.»

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Donoszą z Turcji, że Basza *Skutary* w 2500 Ludzi śpieszy do głównej armji Wielkiego Wezyra. — Terazniejszy Posel Perski w *Stambule* iest rodowity *Ormjanin*, ma lat 45 i iest poufałym Królewicza *Abbas Mirzy*. Pobierał w młodości wychowanie w pewnym instytucie Angielskim w *Judjach* wschodnich, przed półtora roku był Aientem Perskim przy dworze *Londyń*: — Niedawno uwięziono w *Lugdunie* Mularza nazwiskiem *Fontoliu*, mającego lat 39, który się mianował synem Króla *Ludwika XVI* i następcą tronu Francuzkiego. — Jedna z gazet Angiel: utrzymuje, że rząd Angielski uzna *Don Michała* władcą *Portugalji*. — Gazety Francuzkie i Angielskie obszerne umieściły uwagi o ostatnich zwycięztwach *Rossjan* nad *Turkami*, szczególniej gazeta *Londyńska Glob* chwali odwagę *Rossjan*, dziwi się nad ich wyawałością i oddaie sprawiedli-

wość talentowi wojennemu Hra: *Dybieza*. — W *Madagaskarze* okropne wydarzyły się sceny; tamieczna *Królowa* pochowawszy zwłoki swego Męża i objąwszy rządy, kazała pozabijać wszystkich którzy żądali aby nie ona lecz ieden z krewnych nieboszczyka Królapanował; krew lała się potokami; powstał bunt, rozkazano oddalić się wszystkim cudzoziemcom; spodziewaia się straszliwej przyszłości. — Jenerał *Grecki Xhe Ipsylanty* otrzymał żadaną dymisją. — W *Hiszpanji* ogłoszono nowy wyrok, iż surowo będzie karany każdy nieoddający uszanowania obrzędowi Religijnym; niewolno nawet przypatrywać się osobom wchodzącym do Kościoła. — W *Seuille* pokazują *Byka żywego* mającego 2 łby, 5 rogów i 3 oczy. — *Algierzykowie* znowu schwyтали kilka okrętów kupieckich *Francuzkich*. — *J. C. M. Xieźna Oranji*, dostojna Małżonka Następcy Tronu *Niderlandzkiego*, wyjechała do *Weymaru* dla odwiedzenia swej Siostry *J. C. M. Wielkiej Xżnej Wejmarskiej*. — Donoszą z *Rzymu* że *Ojciec S.* życzy aby w *Hiszpanji* i *Portugalji* złagodżono surowość *Inkwizycji*. — Potwierdza się wiadomość że w *Ameryce Połud.* miasto *Buenos Ayres* d. 11 Kwietnia doznało okropnego nieszczęścia; *Indjanie* i wieśniacy wzniecieli rozruch; wojsko przeciw nim wystąpiło, powstała krwawa bitwa, rabowano domy, znieważano niewiasty, mordowano dzieci! pustosżono Kościoły. Ostatnia wiadomość 30 Kwietnia ieszcze zapewnia, że to okrucieństwo trwa ciągle.

Ze Lwowa. — Przybyły tu z *Warszawy* *Spiewak Włoski JP. Czelli* został dobrze przyjęty i powszechnie się podobał. *Pani Tuse* (*Toussin*) i *Panna Galli* uczennica *P. Czellego* w pierwszym i drugim *Koncertcie* były okrywane rżęsiestymi oklaskami. *Panna Galli* ma bardzo piękny głos *Kontr-alto*, co rzad-

ko frasia się; podług ogólnego zdania znawców młoda ta *Spiewaczka* rokuie piękne nadzieie. To towarzystwo opuściło już *Lwów* udaiąc się w dalszą podróż do *Moskwy* gdzie dawszy kilka *Koncertów* ma zamiar wrócić do *Warszawy*. — *DONIESIENIA.*

Życzący sobie zadzierżawić na rok, lub lat kilka, *WIELKI OGROD* patażerjny i fruktowy, zawieraiący dzew rodzajnych 387 sztuk w najlępszych gatunkach, porządnie ogrodzony, z bliskim pomieszkaniem lub bez pomieszkania podług upodobania, ma się udać do Zarządżającego w *Mokotowie* na *Tolwarku*.

Uwiadania się publiczność, iż w dniu 17 *Lipca* r. b. o godzinie 9 zrana w domu pod Nr 1961 przy ulicy *Skąpej* położonym, sprzedane będą przez publiczną *Licytacją* ruchomości iakoto: *Komody, Lustra, Obrazy olejno malowane, Kanapy, Zegary, Szafy, it. p. rzeczy*, a to za gotowe pieniądze więcej daiącemu. — *T. Dydyński* K. F. C. W. M.

BILLARD z wszelkimi porządkami do niego należąciami, *Kanap, Krzesel, Stołów* i innych, jest z wolnej ręki do sprzedania, dowiedzieć się można przy ulicy *Rynek Starego Miasta* Nr 58 na 1 piętrze.

SZYNK w *Kamienicy, PIEKARNIA* dla *Starozakonnych*, pewno od 1 *Października* r. b. 1829, zaś *Stancje Kawalerskie* i *Jzba* dla *Rzemiesznika* każdego czasu do nacięcia w domu Nr 1404 przy ulicy *Marszałkowskiej*.

Bardzo piękny *BUHAJ* *Szwajcarski* krwi czystej jest do sprzedania przy ulicy *Nowy Świat* pod Nr 1314.

DWA POKOIE, *Przedpokoj* i *Alkierz* z *Kuchnią* i *Piwnicą* w domu pod *Kolumnami* na przeciw *Ratusza* Nr 479 *Lit. A.* na 2m piętrze z 7ma oknami od frontu z widokiem na plac przed *Ratuszem* i ulicą *Nowo-Senatorską* jest do wynaięcia od *Sgo Jana* r. b. Wiadomość bliższa w 2m dziedzińcu *Ratuszu*, w *Główniej Wadze Miasta*.

KLACZ i 2 *WAEACHY* karej maści, *Kuse, Karciane*, są do sprzedania w domu pod Nr 482, *W. Zejdlera* za mierną cenę, widzieć można zawsze w *Stajni* przy *Pompie* w pierwszym podwórzu wchodząc od ulicy *Miodowej*.

TEATR. W króćce w *Amfiteatrze* *Żazienkowski*in *Melodrama* *Złoko* z zmianami stósbownemi do miejsca, pomnożeniem *Tańców* i t. p.